

Lägesbeskrivning november 2019: Nationell handlingsplan för digitalisering av skolväsendet

Den nationella handlingsplanen föreslår 18 initiativ på nationell nivå. Syftet är att stödja huvudmännen att nå målen i den nationella strategin för digitalisering i skolväsendet. Det handlar om att skapa förutsättningar för ett genomtänkt, effektivt och likvärdigt digitaliseringsarbete för samtliga huvudmän, utifrån olika behov.

- De flesta initiativen förutsätter beslut från regeringen om tydligare ansvarstagande och samordning av statens arbete samt förstärkta uppdrag till Skolverket kopplat till digitalisering.
- Flera initiativ förutsätter att staten genomför en konsekvensanalys av strategin och handlingsplanen. Utifrån denna bör en bred och långsiktig överenskommelse tecknas mellan regeringen och SKL för att garantera att huvudmännen kan ges förutsättningar att leva upp till ambitionerna i strategin, och till införandet av digitala nationella prov.
- Några initiativ syftar specifikt till att skapa förutsättningar för en nationell infrastruktur för informationsutbyte såväl lokalt som nationellt.

Berörda aktörer behöver dels ta ansvar för beslut, dels satsa nödvändiga resurser i tid och pengar. Handlingsplanen påvisar mångfalden av insatser och att de görs samordnat.

Här kan du se hur långt arbetet kommit med initiativen. I vår utgångspunkt för bedömning ingår att läget har förändrats, likvärdiga förutsättningar för huvudmännen, eleverna och barnen, långsiktighet, strävan efter nationella lösningar/infrastruktur, tydligare styrning och koordinering samt konsekvensanalys.

Den senaste uppdateringen gjordes i november 2019 och vi använder oss av följande färger för att beskriva status:

■ = klar och beslutad/genomförd (0)

■ = bereds av regeringen, arbete pågår på myndighet eller annat tydligt besked (3)

■ = vissa initiativ, ingår i utredning eller omfattas delvis av uppdrag till myndigheter (0)

■ = ej klar, inga besked (15)

1. Skolverket samordnar statens arbete kring digitalisering i skolväsendet	■
2. Ny överenskommelse mellan regeringen och SKL	■
3. Breddat och förstärkt uppdrag till Skolverkets fortbildning och kompetensutveckling av skolans personal	■
4. Rektorsprogrammet och fortbildningen av rektorer utvecklas	■

5. Finansiering för fortbildningsåtgärder av huvudmännens personal	
6. Lärautbildningarna utvecklar sin verksamhet	
7. Lärosäten ökar sin samverkan med huvudmän om digitalisering	
8. Samordning av standardiseringsarbetet inom skolväsendet	
9. Gemensamma tjänster och säkra informationsflöden inom skolväsendet	
10. Smidigare informationsöverföring mellan huvudmännen och Skolverket	
11. Gemensam federeringslösning, stöd till ramavtal och digital inloggning	
12. Stärk huvudmännens kompetens att utveckla användarcentrerade tjänster	
13. Stöd för upphandling, teknik samt pedagogisk och teknisk support	
14. Datainsamling för uppföljning av skolväsendets digitalisering	
15. Uppdrag till Skolverket att tillgängliggöra forskning och erfarenheter	
16. Stimulera forskningssamverkan mellan akademi och skolväsendet	
17. Förstärkta forskningsanslag och riktade utlysningar till forskning	
18. Förskollärare, lärare och rektorer kan medverka i forskning	

Initiativ 1: Skolverket samordnar statens arbete kring digitalisering i skolväsendet

Status: ■ = ej klar, inga besked

Syftet med initiativet är att genom statlig samordning och bredare samverkan främja att de resurser som staten, huvudmännen och andra aktörer satsar inom området skapar mesta möjliga nytta. Prioriteringar och beslut behöver baseras på huvudmännens behov och utmaningar.

Beslut: Regeringskansliet

Aktör: Skolverket och övriga relevanta myndigheter

Kommentar: Regeringen har ännu inte gett Skolverket något uppdrag i denna fråga. Statens olika insatser behöver samordnas så att resurserna inom området används effektivt och att de prioriteras med utgångspunkt i huvudmännens behov och utmaningar.

Initiativ 2: Ny överenskommelse mellan regeringen och SKL

Status: ■ = ej klar, inga besked

Syftet med en ny överenskommelse är dels att säkerställa ekonomiska förutsättningar för kommuner och huvudmän att realisera strategin för digitalisering av skolväsendet och införa digitala nationella prov. Dels att ge ett samlat stöd i det fortsatta arbetet till förbättrad kvalitet, effektivitet och ökad likvärdighet i samtliga huvudmäns digitaliseringsarbete.

Beslut: Regeringskansliet
Aktör: SKL och huvudmännen

Kommentar: Det finns ännu ingen ny överenskommelse. Samtidigt ska den nationella strategin förverkligas och skolhuvudmännen införa digitala nationella prov år 2022. SKL driver därför på för att staten ska ta större ansvar för handlingsplanens och strategins förverkligande. SKL, SKL Kommentus och Inera fortsätter även att ge stöd till kommunerna med utgångspunkt i #skolDigiplan.

Initiativ 3: Breddat och förstärkt uppdrag till Skolverkets fortbildning och kompetensutveckling av skolans personal

Status: ■ = bereds av regeringen, arbete pågår på myndighet eller annat tydligt besked

Syftet är att främja fortsatt framtagande och utvärdering av fortbildning och kompetensutvecklande insatser inom digitaliseringsområdet som bidrar till kunskapsutveckling och likvärdighet i skolväsendet.

Beslut: Regeringskansliet
Aktör: Skolverket

Kommentar: Skolverket arbetar med denna fråga och planerar för ytterligare kompetensutvecklingsinsatser inom närmaste året/åren.

Initiativ 4: Rektorsprogrammet och fortbildningen av rektorer utvecklas

Status: ■ = bereds av regeringen, arbete pågår på myndighet eller annat tydligt besked

Syftet med initiativet är att, i kombination med andra pågående satsningar, bidra till att digital kompetens genomsyrar hela styrkedjan och därigenom främja en verksamhetsutveckling som leder till stärkt kunskapsutveckling och likvärdighet.

Beslut: Regeringskansliet
Aktör: Skolverket

Kommentar: Det pågår ett arbete inom Skolverket med det nya måldokumentet samt förberedelser inför nästa periods överenskommelse med lärosätena.

Initiativ 5: Finansiering för fortbildningsatsning av huvudmännens personal

Status: ■ = ej klar, inga besked

Syftet med riktade resurser är att ge huvudmän, rektorer och förskolechefer bättre förutsättningar att välja fortbildningen och därmed möjliggöra verksamhetsutveckling inom området digitalisering.

Beslut: Regeringskansliet
Aktör: Huvudmän, Skolverket

Kommentar: Regeringen har inte aviserat någon satsning på fortbildning. Det har inte heller gjorts någon analys för att bedöma varken ekonomiska eller organisatoriska konsekvenser för huvudmännen vad ett genomförandet av strategin skulle innebära.

Initiativ 6: Lärarutbildningarna utvecklar sin verksamhet

Status: ■ = ej klar, inga besked

Syftet är att säkra att lärarutbildningarna i tillräckligt hög grad förbereder blivande lärare och förskollärare för att arbeta i en alltmer digitaliserad värld.

Beslut: Regeringskansliet, lärosäten
Aktör: UKÄ

Kommentar: Regeringen har inte gett uppdrag till UKÄ i denna fråga. I dagsläget har vi inte en uppdaterad bild av hur olika lärosäten arbetar för att koppla examinationskraven till skrivningarna om digital kompetens i förskolans och skolans läroplaner.

Initiativ 7: Lärosäten ökar sin samverkan med huvudmän om digitalisering

Status: ■ = ej klar, inga besked

Syftet är att stimulera kunskapsutvecklingen om skolväsendets digitalisering och vidareutveckla en nationellt likvärdig samverkan mellan huvudmän och lärosäten.

Beslut: Lärosäten, huvudmän

Kommentar: Det finns goda exempel på samverkan mellan lärarutbildningarna och huvudmän, dock är skillnaderna stora i hur det fungerar över landet.

Initiativ 8: Samordning av standardiseringsarbetet inom skolväsendet

Status: ■ = bereds av regeringen, arbete pågår på myndighet eller annat tydligt besked

Syftet med initiativet är att främja interoperabilitet samt ett effektivt informationsutbyte dels mellan huvudmännens IT-system och dels mellan huvudmännens IT-system och nationella digitala resurser. Syftet är också att undvika framtida inlåsningar i specifika teknologier eller leverantörer.

Beslut: Skolverket, SKL

Kommentar: Skolverket och SKL avser att starta ett forum för IKT-standardisering i skolväsendet. Branschföreträdare, myndigheter och andra berörda aktörer kommer att bjudas in. SKL kommer även att delta i SiS tekniska kommitté, IT-standarder för lärande.

Initiativ 9: Gemensamma tjänster och säkra informationsflöden inom skolväsendet

Status: ■ = ej klar, inga besked (x)

Syftet är att säkerställa gemensamma tjänster och stöd för en effektiv informationsförsörjning inom skolväsendet.

Beslut: Regeringskansliet

Aktör: SKL, relevanta myndigheter

Kommentar: Regeringen har inte påbörjat någon utredning i frågan. SKL och Inera utreder tillsammans förslag på ytterligare initiativ från huvudmännen om effektiv informationsöverföring. Även andra aktörer kan bjudas in vid behov. Finansieringsformen för genomförandet utreds.

Initiativ 10: Smidigare informationsöverföring mellan huvudmännen och Skolverket

Status: ■ = ej klar, inga besked

Syftet är att underlätta huvudmännens administration och öka effektiviteten genom automatisk myndighetsrapportering.

Beslut: Regeringskansliet

Aktör: Skolverket

Kommentar: Regeringen har inte gett ett utökat uppdrag till Skolverket i denna fråga.

Initiativ 11: Gemensam federeringslösning, stöd till ramavtal och digital inloggning

Status: ■ = ej klar, inga besked

Syftet är att minska administrationen för personal inom skolväsendet och samtidigt säkerställa att kraven på säkerhet och integritet uppfylls.

Beslut: Regeringskansliet, Skolverket, SKL Kommentus, Kammarkollegiet, DIGG, IIS

Kommentar: Inom ramen för Skolverkets arbete med digitala nationella prov (DNP) planeras för att huvudmän ska kunna använda sig av olika federativa lösningar vid inloggning. Det gäller dock explicit DNP och idag finns inga planer på en nationell federationslösning. Ingen finansiering har aviserats för huvudmännen i frågan om anslutning till federationen.

SKL Kommentus arbetar för att tillgängliggöra relevanta ramavtal som huvudmännen kan avropa vid införandet av DNP. Vidare genomför SKL Kommentus behovs- och marknadsanalyser för nya ramavtalsområden som kan komma att upphandlas under 2020 för att underlätta för skolans digitalisering, exempelvis lösningar för säker inloggning.

Initiativ 12: Stärk huvudmännens kompetens att utveckla användarcentrerade tjänster

Status: ■ = ej klar, inga besked

Syftet är att huvudmännen ska skapa tjänster för användarna (barn, elever, vårdnadshavare och personal i skolväsendet) genom att utgå från deras behov.

Kommentar: Det finns ännu ingen ny överenskommelse med staten. SKL har dock bjudit in skolans huvudmän till en pilotprogram inom Innovationsguiden. Syftet är att ge metodstöd för skolutveckling utifrån användarens behov och med digitalisering som möjliggörare. Programmet planeras börja den 1 januari 2020.

Beslut: Utbildningsdepartement

Aktör: SKL

Initiativ 13: Stöd för upphandling, teknik samt pedagogisk och teknisk support

Status: ■ = ej klar, inga besked (x)

Syftet med initiativet är att säkerställa att huvudmännen får tillgång till konkret stöd och vägledning för ett ändamålsenligt digitalt ekosystem.

Beslut: Utbildningsdepartement

Aktör: SKL

Kommentar: Det finns ännu ingen ny överenskommelse med regeringen inom området. Ett samarbete har däremot inletts mellan SKL och Edtech för att ta fram stöd för huvudmän att kunna genomföra upphandlingar. Under hösten startar också ett samarbete mellan Inera, SKL Kommentus och SKL i frågan med syfte att stärka stödet till huvudmännen.

Initiativ 14: Datainsamling för uppföljning av skolväsendets digitalisering

Status: ■ = ej klar, inga besked

Syftet är främja verksamhetsutveckling genom att öka tillgången på jämförbara data som gör det möjligt att studera sambandet mellan metoder och resultat inom skolväsendet.

Beslut: Utbildningsdepartement

Aktör: Skolverket

Kommentar: Skolverket arbetar med att lyfta upp frågan om digitalisering inom ramen för nuvarande stöd i systematiskt kvalitetsarbete. Regeringen har inte tillsatt någon utredning i frågan om systematisk uppföljning av skolväsendets digitalisering motsvarande vårdens kvalitetsregister. SKL utforskar samarbete med akademien i denna fråga.

Initiativ 15: Uppdrag till Skolverket att tillgängliggöra forskning och erfarenheter

Status: ■ = ej klar, inga besked

Syftet är att säkerställa att forskning och beprövad erfarenhet ska finnas tillgänglig för dem som är verksamma inom skolväsendets digitalisering.

Beslut: Utbildningsdepartement

Aktör: Skolverket

Kommentar: Regeringen har inte gett Skolverket något förstärkt uppdrag i frågan.

Initiativ 16: Stimulera forskningssamverkan mellan akademi och skolväsendet

Status: ■ = ej klar, inga besked

Syftet med initiativet är att stimulera forskningssamverkan mellan akademi och skolväsende för att främja en verksamhetsutveckling på vetenskaplig grund.

Beslut: Regeringskansliet, lärosäten

Aktör: Huvudmän

Kommentar: Regeringen har inte gett uppdrag till Skolverket i denna fråga. I dagsläget har vi inte en uppdaterad bild av hur lärosätenas samverkan med huvudmän har utvecklats.

Initiativ 17: Förstärkta forskningsanslag och riktade utlysningar till forskning

Status: Ingen preliminär bedömning, mer fakta behövs

Syftet är att främja forskning som stödjer utveckling av verksamheter och insatser som bidrar till ökad måluppfyllelse hos eleverna och utvecklad digital kompetens i skolväsendet.

Beslut: Regeringskansliet

Aktör: Lärosätena, företag och branschorganisationer, Skolforskningsinstitutet, Vetenskapsrådet, Vinnova, Formas och Forte

Kommentar: Regeringen har inte aviserat tilldelning av anslag till lärosäten. Regeringen har inte heller utvidgat Skolforskningsinstitutets uppdrag. Frågan om statliga forskningsrådets särskilda utlysningar riktade mot digitaliseringen av skolväsendet behöver följas upp.

Initiativ 18: Förskollärare, lärare och rektorer kan medverka i forskning

Status: ■ = ej klar, inga besked

Syftet är att möjliggöra för förskollärare, lärare och rektorer att medverka i forskning och forskarutbildning. På så sätt kan forskningsverksamheten knytas närmare skolväsendet och forskningsfrågorna formuleras av de verksamma.

Ansvar: Regeringskansliet

Aktör: Huvudmän

Kommentar: Regeringen har inte aviserat medel för denna fråga. Det har inte heller gjorts någon analys för att bedöma ekonomiska eller organisatoriska konsekvenser för huvudmännen.